

RPW/47932/2016 P
Data:2016-08-10

MINISTERSTWO RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Warszawa, dnia 9. 08. 2016 r.

Elżbieta Bojanowska
Podsekretarz Stanu

DPS.IX.5144.52.2.2016.OR

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2016 -08- 10
ZAL.	NR. ....

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 19 lipca 2016 r. (znak: III.7065.131.2016.AN) dotyczące realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, uprzejmie dziękuję za przekazane uwagi i spostrzeżenia.

Należy podkreślić, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) jako Instytucja Zarządzająca jest zobligowane do przestrzegania przepisów m.in. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dn. 11.03.2014 r. nr 223/2014 w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, jak również aktów wykonawczych Komisji Europejskiej. Rozporządzenie nr 223/2014 dokładnie określa, do kogo może być kierowana pomoc ze środków Programu. Art. 2 ust. 2 stanowi, że przez osoby najbardziej potrzebujące należy rozumieć osoby, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów. Należy podkreślić, że zgodnie ze stanowiskiem KE, państwa członkowskie są zobowiązane do stosowania kryterium dochodowego, a ewentualne inne kryteria udzielania wsparcia mogą mieć jedynie charakter dodatkowy, przy czym kryteria te powinny zostać określone w sposób wykluczający uznaniowość i dowolność. Ponadto warto dodać, iż KE poprzez nałożenie na państwa członkowskie obowiązku sprawozdawczości i kontroli będzie brać pod uwagę przejrzystość kryteriów selekcji, a wszelkie wątpliwości w tym zakresie mogą pociągać za sobą korekty finansowe i problemy z uznaniem kwalifikowalności poniesionych w ramach Programu wydatków.

Jednocześnie należy wskazać, że Instytucja Zarządzająca na wniosek organizacji partnerskich wystąpiła do Komisji Europejskiej drogą elektroniczną w dniu 25 września 2015 r. z prośbą o interpretację możliwości poszerzenia grupy odbiorców końcowych, którzy mogliby

być kwalifikowani samodzielnie przez organizacje partnerskie, jak obecnie jest to możliwe w przypadku osób bezdomnych. Zgodnie z postulatami organizacji, przedstawiono propozycję zdefiniowania osób zagrożonych bezdomnością ze szczególnym uwzględnieniem osób zadłużonych czynszowo oraz zagrożonych eksmisją. Jednakże KE nie wyraziła zgody na poszerzenie grupy docelowej w piśmie z dnia 21 stycznia 2016 r. [znak: Ref. Ares (2016) 365189], uzasadniając swoje stanowisko faktem nieobjęcia pomocą wszystkich osób potrzebujących spełniających obecnie obowiązujące kryteria kwalifikowania, czyli występowanie tzw. „białych plam” – gmin niebiorących udziału w Programie. Komisja Europejska podkreśla, że państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności zapewnić, iż pomoc trafia do wszystkich osób uprawnionych.

Mając powyższe na względzie należy wskazać, iż pomimo systematycznego zwiększania się zasięgu oddziaływania Programu i znacznego zmniejszenia udziału „białych plam” do poziomu 22%, pomoc żywnościowa nadal nie trafia do wszystkich osób, które są do niej uprawnione na podstawie obowiązującego kryterium dochodowego z uwagi na słabo rozwiniętą sieć organizacji partnerskich w części regionów. Ponadto należy mieć na uwadze fakt, iż ewentualne poszerzenie grupy docelowej na obecnym etapie realizacji PO PŻ poprzez podniesienie kryterium dochodowego do określonego poziomu, np. do 200% kryterium uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej spowoduje ryzyko wystąpienia niedoborów żywności dla osób potrzebujących.

Należy również dodać, iż zgodnie ze sprawozdaniem specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 6 z 2009 r. dotyczącym oceny realizacji Programu Pomocy Żywnościowej Unii Europejskiej dla Osób Najbardziej Potrzebujących (Program PEAD – realizowany w Polsce w latach 2004-2013) konieczne jest zapewnienie efektywności oddziaływania wsparcia ze strony UE. Oznacza to, że duża liczba potencjalnych beneficjentów w stosunku do wysokości dostępnych środków pociąga za sobą konieczność zdefiniowania grupy docelowej, tak aby Program mógł w znaczący sposób wpłynąć na poprawę sytuacji odbiorców końcowych. Zgodnie ze stanowiskiem KE celem zarówno Programu PEAD, jak i obecnego Programu FEAD jest poprawa sytuacji osób najbardziej potrzebujących, a nie całkowite wyeliminowanie niedostatków żywności.

W związku z powyższym ewentualna zmiana kryterium dochodowego powinna uwzględniać aktualny zasięg oddziaływania Programu już po rozpoczęciu nowego Podprogramu 2016 w sierpniu 2016 r. Ponadto mając na względzie ewentualne działania w zakresie kontroli i audytu ze strony Komisji Europejskiej lub Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, wskazana jest szczególna ostrożność przy określaniu kryteriów

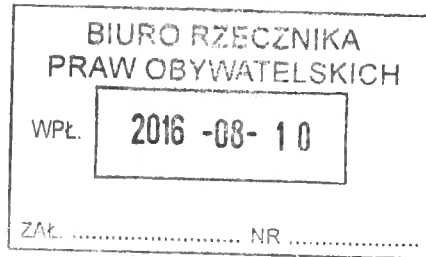
kwifikowania odbiorców końcowych. Instytucja Zarządzająca na bieżąco we współpracy Instytucją Pośredniczącą – Agencją Rynku Rolnego, monitoruje stan realizacji Programu, aby zapewnić z jednej strony dostęp do pomocy osobom, które pomocy żywnościowej potrzebują i jednocześnie zapewnić zgodność realizacji Programu Operacyjnego z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi.

2 | powazamien

PODSEKRETARZ STANU
Elzbieta
Elzbieta Bojanowska

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

DPS.IX.5144.52.2.2016.OR

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 337969/W

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

AL. SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA

60195-4410-21-R